

TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK)

AB IPARD FONLARI

TKDK, Avrupa Birliği ile Türkiye Cumhuriyeti arasında yürütülen katılım müzakerelerinin, ‘**Tarım ve Kırsal Kalkınma**’ başlıklı **11. faslı** kapsamında, kırsal kalkınma için katılım öncesi süreçte tahsis edilen Kırsal Kalkınma - IPARD Programı fonlarını kullanılmaktadır.

TKDK, farklı sektörlerden yatırımcılara **%50 ile %65 oranında hibe** vermektedir. **42 ilde**, süt ve et besiciliğine (kırmızı ve kanatlı eti); işleme ve pazarlama sektöründe et, süt, meyve-sebze ve su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına; küçük çiftçilere yönelik olarak ise kırsal ekonomik faaliyetler kapsamında arıcılık, seracılık, tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği, yerel ürünler ve el sanatları ile kırsal turizm ve kültür balıkçılığına yönelik yatırımlara destek verilmektedir.

IPARD FONLARININ KAZANIMLARI

TKDK, dört yıllık süreçte ülke ekonomisine **4,6 milyar liralık yatırım** kazandırmıştır. Yatırımların **2,6 milyar lirası hibe** olarak ödenecektir. Ağustos 2015 itibariyle 7517 yatırımcıya söz konusu hibe tutarının **1,6 milyar lirası** ödenmiştir. Bu yatırımlar kapsamında **41 bin kişiye istihdam** sağlanmıştır. Desteklenen yatırımlar kapsamında **565.200 yeni makine-ekipmanı** ve **5.343 traktör** alımını desteklendi; makine-ekipman alımlarında sağlanan **gümrük vergisi** ve **KDV muafiyeti** ile yatırımcılar, hibeler dışında bugüne kadar toplam **784 Milyon TL** vergi muafiyeti ile desteklendi.

Tablo1: Çağrı bazlı sözleşmeye bağlanan projelerin mali detayları*

ÇAĞRI DÖNEMİ	TOPLAM ALINAN BAŞVURU SAYISI	SÖZLEŞMEYE BAĞLANAN PROJE SAYISI	TOPLAM YATIRIM TUTARI (TL)	TOPLAM DESTEK TUTARI		ÖDENEN HİBE TUTARI (TL)
				(TL)	(AVRO)	
1	41	4	2.122.077,46	1.165.150,00	471.415,28	964.881,70
2	207	37	51.791.307,61	28.105.842,94	11.919.356,63	25.271.608,39
3	150	72	96.286.640,23	55.337.764,95	24.133.347,12	50.054.887,52
4	137	34	36.188.930,23	21.317.949,53	9.415.543,52	20.666.315,67
5	111	33	35.757.779,82	20.238.766,49	9.153.670,96	20.558.418,39
6	127	32	36.794.153,64	22.584.459,66	9.637.583,85	19.471.796,01
7	105	31	41.842.326,0	25.169.395,19	11.230.869,30	23.765.939,34
8	241	96	94.743.538,56	55.189.167,48	23.080.767,11	51.890.672,24
9	1627	936	437.484.544,31	249.138.607,27	98.908337,70	240.110.006,92
10	635	403	126.963.654,16	74.472.187,94	27.654.313,59	71.656.098,24
11	5845	4531	1.194.232.069,03	666.932.281,14	228.757.008,10	578.523.242,24
12	2490	1624	1.488.093.808,60	880.074.281,37	308.322.700,25	537.392.073,44
13	3650	2408	1.036.342.659,39	518.211.028,48	176.887.377,32	244.542,55
14	735	-				
TOPLAM	16.101	10.241	4.678.643.489	2.617.936.882	939.346.766,38	1.640.570.482,65

*31 Ağustos 2015 tarihli verilerdir.

Tablo2: Sektör bazlı sözleşmeye bağlanan projelerin mali detayları

ALT TEDBİR	SÖZLEŞME SAYISI *	TOPLAM YATIRIM TUTARI (TL)	TOPLAM DESTEK TUTARI (TL)	ÖDENEN TUTARI (TL)	HİBE
Süt Üreten Tarımsal İşletmeler	519	876.929.239,88	547.986.044,59	409.110.604,10	
Et Üreten Tarımsal İşletmeler	1135	1.440.834.347,14	889.425.990,53	697.986.161,19	
Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	147	414.616.991,79	207.352.636,00	84.727.954,61	
Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	114	383.926.506,96	191.963.253,30	55.236.968,82	
Meyve ve Sebzelerin İşlenmesi ve Pazarlanması	142	349.102.842,75	174.551.421,12	65.815.584,78	
Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	18	46.705.407,24	23.352.703,60	14.689.112,87	
Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi Ve Geliştirilmesi	7480	577.279.786,11	288.635.452,98	234.243.067,69	
Yerel Ürünler Ve Mikro İşletmelerin Geliştirilmesi	313	246.531.934,27	123.265.966,86	41.075.338,09	
Kırsal Turizm	347	330.205.454,07	165.102.726,54	35.795.129,23	
Kültür Balıkçılığının Geliştirilmesi	23	12.420.583,93	6.210.291,95	1.807.996,27	
Teknik Destek	3	90.395	90.395	82.565,00	
TOPLAM	10.241	4.678.643.489,14	2.617.936.882,45	1.640.570.482,65	

IPARD II PROGRAMI

Hâlihazırda uygulamasına devam edilen IPARD-I Programının devamı niteliğindeki, 2014-2020 dönemini kapsayan **IPARD-II Programı, 27 Ocak 2015 tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından resmen onaylanmıştır.**

Mevcut Programda olduğu gibi, “2014-2020 dönemi IPARD Programı” kapsamında da, gıda, tarım ve hayvancılık sektörlerinde faaliyette bulunan üreticiler veya bu sektörlerde yatırım yapmak isteyen girişimciler ile kırsal alanda belirli yerel ürünlerin üretimi, kırsal turizm, kültür balıkçılığı gibi çeşitli alanlarda yatırım yapmak isteyen vatandaşlarımızın yatırımları için değişen oranlarda hibe desteği verilecektir. Yeni dönem programı ile kırsal alanlarda yerel eylem girişimleri ve çevre dostu tedbirler de desteklenecektir.

IPARD-II Programı dâhilinde 801 milyon avro AB katkısı ile 244 milyon avro Türkiye Cumhuriyeti katkısı olmak üzere **1 milyar 45 milyon avro (3 Milyar TL) hibe** kullanılacaktır.

Besicilik destekleri kapsamında, manda sütü üretimi, mevcut işletmelerde yumurta tavukçuluğu ve kaz yetiştiriciliği destek kapsamına alınmıştır. %50-%65 olan yardım oranı en az %60, en fazla %70 olarak değişmiştir.

Besicilik ve işleme ve pazarlama sektörlerinde atık yönetimi yatırımı yapan başvuru sahiplerine yardım oranı %10 artacaktır.

Kırsal ekonomik faaliyetlerin desteklenmesi kapsamında, yenilenebilir enerji ve makine parkları destek kapsamına alınmıştır. IPARD-II Programında desteklenen ürünlere mantar eklenmiştir. %50 olan destek oranı IPARD-II’de %65 olarak değiştirilmiştir.

*31 Ağustos 2015 tarihli verilerdir.

IPARD İP'İNİN YENİ SEKTÖRLERİ

Tarım Çevre, İklim, Organik Tarım kapsamında, Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı gerçek ve tüzel kişiler desteklenecektir. Başvuru sahibi, iyi tarım ve çevre uygulamalarını, arazisinde toprak yönetimi yolu ile 5 yıl süre ile uygulayacağını taahhüt etmelidir.

Erozyon yönetimi söz konusu olduğunda Beypazarı/Ankara'da yer alan araziler, su korunması kapsamında Şereflikoçhisar/Ankara'da yer alan araziler, biyoçeşitlilik kapsamında ise Polatlı/Ankara'da yer alan araziler, organik tarım kapsamında ise seçilecek pilot bölgeler ileride belirlenecektir. Hektar başına yapılacak ödemeler uygulama döneminde belirlenecektir. Danışmanlık hizmetleri ve çiftlik kayıtlarının hazırlanması ve işçilik giderleri uygun harcamalar kapsamındadır.

LEADER kapsamında, faydalanıcılar Yerel Eylem Gruplarıdır (YEG). Seçilen YEG'lere yetenek kazandırma, harekete geçirme, YEG'lere ait faaliyet giderleri ve faaliyetler kapsamındaki küçük projelerin uygulanması, işbirliği projelerinin uygulanması destek kapsamındadır.

Kırsal Altyapı Hizmetleri kapsamında, köy idareleri, kırsal alanlarda yer alan il, ilçe belediyeleri ve yatırım alanı kırsal alanda olmak kaydıyla tüm belediyeler, 5355 sayılı kanun kapsamında kurulan mahalli idari birlikleri ve 4562 sayılı kanununun 26/A maddesine göre kurulmuş olan Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri faydalanıcı olabilirler. Kırsal Altyapı Hizmetleri kapsamında en fazla 1 MW kapasitesine sahip yenilenebilir enerji yatırımları uygundur. En fazla uygun harcama tutarı 1,2 milyon Avro olarak belirlenmiştir.